

Tanácskozik a Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusa

Pullai Árpád elvtárs beszéde

Hingl József elvtárs felszólalása

Felszólalása bevezetőjében Pullai Árpád rámutatott:

A legutóbbi években közvetlenebbé váltak a kapcsolatok és kölcsönhatások a gazdaság, a politika és az ideológia között. A napi feladatok megoldása során — a sokszor nagyon szövevényes — kérdések helyes megválaszolása a mélyebb összefüggések megértését igényelte.

Allandó figyelmet kell fordítani arra, hogy tudományosság címén ne halványuljon a propaganda pártosság és fordítva: a pártosság hamis értelmezésének következtében ne szoruljon hátréba a tudományosság követelménye.

Pullai Árpád a továbbiakban arról beszélt, hogy a

kongresszusra való felkészülés során sok esett a kispolgári gondolkodásmódról és magatartásról. Sokan úgy vélték, hogy az utóbbi időben előtört bennünk a kispolgárság hulláma, és ez károsan befolyásolja politikai és társadalmi életünket.

Ami a széles körben bírált jelenségeket illeti, kétségkívül megtalálhatók, néhol növekvő mértékben is. Ezek azonban társadalmunk kedvező irányú fejlődésében alárendelt szerepet játszanak. Bár nem ezek jellemzik közéletünket, mégis határozottabban fel kell lépünk ellenük.

Társadalmunk a kapitalizmusból a szocializmusba tartó átmeneti jellegű társadalom abban az értele-

ben, hogy a kapitalizmust már magunk mögött hagytuk, de még nem építettük fel teljesen a szocializmust; hogy a kapitalista múlt világnézeti, erkölcsi maradványai csak fokozatosan és makacs harc közben adják át helyüket a szocialista világnézethez, erkölcsi felfogásnak. Mindezek miatt lehetséges, hogy a kispolgárság a szocializmus talaján, ha vegetálva is, de tovább éljen és bizonyos mértékben újratermelődjék. Ezért a kispolgárság még nem lebecsülendő ideológiai és morális tényező. Ezzel a mindennapi politikai munkában és különösen a szocialista tudatformálásban számolni kell — mondotta Pullai Árpád.

Mint Csongrád megye és mint egy fiatal, dinamikus fejlődő iparág, a kőolaj- és földgázipar küldötte szeretnék felszólalni a kongresszus vitában.

Az MSZMP IX. kongresszusa határozatot hozott az energiahordozók kedvezőbb arányának kialakítására. A határozat szerint 1970-re el kellett érni, hogy a szénhidrogének aránya az összes energiahordozók felhasználásában 37—39 százalék legyen. Jelenhetjük a kongresszusnak, hogy

a határozatot a magyar kőolaj- és gázipar az év végére várhatóan 44 százalékkal fogja teljesíteni.

Ezt az eredményt az olajbányászok 46 ezer fős kollektívája érte el.

A szénhidrogének térhódítása napjainkban is növekszik. Mind több ipar felhasználója lesz ennek az olcsó, könnyen szállítható, korszerű fűtőanyagának. Ma már az országos gázvezetékrendszeren keresztül földgáz fogyaszt Budapest, az észak-magyarországi iparvidék, és az Alföld nagyobb ipari vállalat. Az ipari fogyasztók mellett a mezőgazdasági üzemek is mind több földgázt hasznosítanak. Ugyanakkor a családi otthonokban is mindjobban tér hódít a fűtőolaj, a földgáz, és a propán-bután gáz alkalmazása.

Jelenleg 29 városban és 42 községben több mint 2 millió háztartásba jutnak el kőolaj- és földgáztermékeink.

Fock elvtárs korreferátumában utalt a kőolaj- és földgázipar nagyarányú fejlesztésére, mely szerint az energiahordozókban belül a szénhidrogének aránya 1985-ben el kell, hogy érje a 70 százalékot. Ez a szám hallatlan felelősséget ró a szénhidrogénipar valamennyi dolgozójára és vezetőjére.

Újabb szénhidrogén-területek megtalálása érdekében az iparág különösen az elmúlt 15 évben magas szintre emelte a kőolaj- és földgáz-kutatást; olyan területen hozott eredményeket, mint az Alföld, amely az 50-es évek kezdetén a szénhidrogének szempontjából még reménytelen területnek tűnt.

A hagyományos szénhidrogén-lelőhelyekkel szemben ma már az Alföld adja a szénhidrogének döntő többségét, az olajtermelés 75, és a földgáztermelés majdnem 100 százalékát.

Olyan gáz- és olajterületek kerültek feltárra és termelésbe állításra, mint Hajdúszoboszló, Kardoskút, Szank, valamint a szegedi medencében az algyői szerkezet.

A fenti eredményeket az tette lehetővé, hogy a napi munkánkban tudatosan alkalmaztuk a tudomány és technika legújabb eredményeit. Különösen nagy súlyt fektettünk a modern technológia alkalmazására, és első sorban ennek köszönhető, hogy a világszínvonalnak megfelelő eredményeket érünk el. Például a szegedi medencében azonos technikai felkészültség mellett, de

új technológiai eljárással egy algyői olajkút elkészítését az előző évek 40—45 napjával szemben ma már 18—20 nap alatt fejezzük be.

Vagy: hazánk legnagyobb olaj- és gázmezőjének kiaknázásakor Algyón, a szoviet tapasztalatok alapján, a legkorszerűbb leművelési tervvel biztosítani tudjuk a szénhidrogénkincs maximális kihozatalát.

Az új technika és technológia mellett mint egyik döntő tényező eredményeink elérésében olajbányászaink áldozatvállalása volt. A szegedi medence gyors és eredményes felkutatása érdeké-

ményes felkutatása érdekében az olaj- és gáziparban eddig egyedülálló átcsoportosítást hajtottunk végre. Több ezer embert telepítettünk át 2—3 év leforgása alatt Zalából, Nyírségből, és az ország többi részéből a szegedi medencébe. Itt mutatkozott meg igazán az olajbányászok, az olajbányász kommunisták példamutatása, valamint a megyei párt- és tanácsi szervezetek támogatása.

Az olajbányászok a IX. pártkongresszus határozatának megfelelően a feladatok teljesítése érdekében vállalták, hogy több éven keresztül a legminimálisabb szociális feltételek között végezzék nehéz munkájukat.

Ilyen körülmények között alakult ki és kovacsolódott egybe a mai Csongrád megyei olajbányászok mintegy 3 ezer fős munkás- és műszaki kollektívája, amely ebben az évben az árvíz idején, vállalva küzdött, a főtiszgyökere szegedivel az olajmező és Szeged megmentéséért.

Ebben a sok gonddal és nehézséggel terhelt időszakban sok segítséget kaptunk a kormány és a Politikai Bizottság tagjaitól. Ezt az alkalmat szeretném megragadni arra, hogy mindnyájunk nevében kifejezzem köszönetemet Kádár elvtársnak, Fock elvtársnak, Apró elvtársnak, Komócsin elvtársnak, Kállai elvtársnak, Timár elvtársnak, Cseterki elvtársnak, valamint Lévárdi elvtársnak azért, hogy személyes jelenlétükkel a szegedi medencében segítettek, bátorították bennünket a munkában és meggyőződtek munkánk helyességéről, dolgozóink bátor helytállásáról.

Kedves Elvtársak! A kőolaj- és gázipar dinamikus fejlődése, az elért eredmények felszínre hozták azokat a nehézségeket, amelyek megoldásától a jövő eredményei függenek.

Gazdasági és bérvonatkozásban ilyen például az, hogy a népgazdaságilag is jelentős gazdasági eredményeink nincsenek arányban a vállaltnál visszamaradó fejlesztési alappal, s a felhasználó nyereséggel. Úgy érezzük, hogy

az elmúlt évek erőfeszítéseit, melyeket a kormány tett az olajipar helyzetének javítására, még nem elégségesek, és további segítséget várunk.

A Központi Bizottság beszámolója behatóan foglalkozott a vezetés színvonalával és a vezetők felelősségével. Véleményem szerint fokozottabban kell érvényesíteni általában és az olajiparban is a vezetőkkel szemben támasztott, hármas követelményt anélkül, hogy valamelyiket is a másik elé helyeznénk. Gazdasági fejlődésünk, gazdasági irányítási

rendszerünk egyre nagyobb követelményt támaszt a vezetőkkel szemben, ami természetesen és helyenvaló. Kevésbé örvendetes azonban, hogy a vezetők egy kisebb hányada nem felel meg az újabb, mind sokrétűbb vezetési követelményeknek. A társadalomnak és az egyéneknek is érdeke, hogy mindenki a képességének megfelelő helyen dolgozzon.

Gazdaságirányításunk új rendszere rövid évek alatt lendületbe hozta a termelés gépezetét, jelentős gazdasági eredményt ért el. Népgazdaságunk szinte valamennyi szektorában felülvизsgálták, vajon a felelősség és a hatáskör előnyösen találkozik-e mindenütt, s ha kellett, a szükséges intézkedést megtették. El kell érni, hogy a reformtörvényeink nálunk is érvényesüljenek. A szegedi medencében működő üzem- és üzemegységek vezetői dönthetnek sorsdöntő, több milliós technológiai kérdésekben, de ehhez kapcsolódó gazdasági döntésekre alig, vagy egyáltalán nincs lehetőség. Itt mutatkozott meg igazán az olajbányászok, az olajbányász kommunisták példamutatása, valamint a megyei párt- és tanácsi szervezetek támogatása.

Az olajbányászok a IX. pártkongresszus határozatának megfelelően a feladatok teljesítése érdekében vállalták, hogy több éven keresztül a legminimálisabb szociális feltételek között végezzék nehéz munkájukat. Ilyen körülmények között alakult ki és kovacsolódott egybe a mai Csongrád megyei olajbányászok mintegy 3 ezer fős munkás- és műszaki kollektívája, amely ebben az évben az árvíz idején, vállalva küzdött, a főtiszgyökere szegedivel az olajmező és Szeged megmentéséért. Ebben a sok gonddal és nehézséggel terhelt időszakban sok segítséget kaptunk a kormány és a Politikai Bizottság tagjaitól. Ezt az alkalmat szeretném megragadni arra, hogy mindnyájunk nevében kifejezzem köszönetemet Kádár elvtársnak, Fock elvtársnak, Apró elvtársnak, Komócsin elvtársnak, Kállai elvtársnak, Timár elvtársnak, Cseterki elvtársnak, valamint Lévárdi elvtársnak azért, hogy személyes jelenlétükkel a szegedi medencében segítettek, bátorították bennünket a munkában és meggyőződtek munkánk helyességéről, dolgozóink bátor helytállásáról. Kedves Elvtársak! A kőolaj- és gázipar dinamikus fejlődése, az elért eredmények felszínre hozták azokat a nehézségeket, amelyek megoldásától a jövő eredményei függenek. Gazdasági és bérvonatkozásban ilyen például az, hogy a népgazdaságilag is jelentős gazdasági eredményeink nincsenek arányban a vállaltnál visszamaradó fejlesztési alappal, s a felhasználó nyereséggel. Úgy érezzük, hogy az elmúlt évek erőfeszítéseit, melyeket a kormány tett az olajipar helyzetének javítására, még nem elégségesek, és további segítséget várunk. A Központi Bizottság beszámolója behatóan foglalkozott a vezetés színvonalával és a vezetők felelősségével. Véleményem szerint fokozottabban kell érvényesíteni általában és az olajiparban is a vezetőkkel szemben támasztott, hármas követelményt anélkül, hogy valamelyiket is a másik elé helyeznénk. Gazdasági fejlődésünk, gazdasági irányítási

a szegedi medencében működő üzemeket önálló, teljes értékű hatáskörrel kell felruházni.

Kedves Elvtársak! A vezetés színvonalával és a vezetők felelősségével kapcsolatban azoknak a fiatal fizikai dolgozóknak és fiatal vezetők véleményének adtam kifejezést, akik ma az ország legnagyobb gáz- és olajmezőjén próbálnak becsületesen helytállni, dolgozni és vezetni.

Az elmúlt években az ifjúságot sokszor érte olyan vész, hogy nem mindig találja helyét, nem minden esetben képes teljesíteni feladatát, és abban a korban, amelyben nincsenek nagy, mindent újjáteremtő feladatok, nem tud miert lelkesedni. Határozottan le kell szögezni, hogy az ifjúság döntő többségénél ez nem így van. A szegedi medencében levő olaj- és gázkincs felkutatását öt évvel ezelőtt kezdtük meg. A kutatás, feltárás, valamint a termelés irányítását bátran a fiatal szakemberekre bízta: olyan fiatalokra, akik még ma is csak a harmincévesek korosztályához tartoznak. Ebben az évben már például a szegedi terület adja az olajtermelés 50, és 1—2 éven belül a földgáztermelés 35 százalékát.

Azt hiszem, a szegedi szénhidrogén-medence története jó példája annak, hogy amikor a fiatalokra nehéz, felelős feladatot bízunk, akkor még igen súlyos körülmények között is helytállnak, a párt vezetésével tudnak dolgozni és tudnak lelkesedni.

A Központi Bizottság beszámolójával, valamint a Központi Ellenőrző Bizottság jelentésével egyetérték, azt a kongresszusnak elfogadásra javaslom.

A kongresszus — küldöttszemmel

Ma ötödik napja tanácskozik a X. pártkongresszus. A beszámoló elhangzása óta igen sokan elmondották véleményüket, ki nyilvános felszólalásként, ki szűkebb társaságban. Kongresszusi fórumot kapott eddig például az özi hengerész, sopronhorpácsi térszelnök, szegedi akadémikus, csepeli párttitkár, budapesti színművész, bábolnai közgazdász, honvéd tábornok és politikai bizottsági tagok. De ennél sokkal többen szerettek volna részt venni a vitában, időhiány miatt mégis kénytelenek voltak lemondani róla. A Csongrád megyei küldöttek közül csütörtök estig ketten jutottak fel a szónoki emelvényre. Többségük azonban nem is gondolhat erre, jól lehet nekik szintén volna mondanivalójuk. Ezért kértünk meg négy szegedi elvtársat, mondjanak el legalább annyit, milyen impressziókat szereztek eddig az MSZMP X. kongresszusán.

Vad János Állami-díjas főfűrómester, szegedi olajmunkás így foglalta össze benyomásait:

Imponál nekem, hogy mind a Központi Bizottság beszámolója, mind a hozzászólások kendőzés nélkül beszélnek nemcsak a sikerekről, hanem a hibákról is. Úgy érzem, ki-ki azért mondja el a problémákat, hogy a végzett munkát helyesen lehessen értékelni. Mindig az a hozzászólás vált ki élelkebb érdeklődést, amely valamilyen fontos témához kapcsolódik és a szónok saját gondolatát feje ki.

Tetszett, hogy a küldöttek — jóllehet korábban nem is ismerték egymást — közvetlen eszmecsere folytatók a szünetekben. Tetszik, hogy Apró Antal elvtárs egyik este szakított időt megyei delegációnk meglátogatására, s közvetlen hangon beszélgethettünk. Éreztem, hogy ő is tényleg Csongrád megyei küldött.

Dr. Cserháti István, a Szegedi Orvostudományi Egyetem pártbizottságának titkára ezeket mondotta:

A kongresszust megelőzően néhány emberben felvetődött; vajon a párt legfelső fóruma jelölt-e ki olyan új feladatokat, amely elter az eddig követett politikától. A többség azonban — ismerve a párt helyes és következetes politikáját — ezt kizártan tartotta. Erről „vallottak” a kongresszusi Irányelvek is, mert az abban foglaltak az eddigi jó politikát, az elért eredmények reális értékelésén alapulnak. Igen meggyőző számomra, hogy olyan vezetőik értékelő beszámolót hallhatom itt egymás után, akik a politikai munka, vagy a népgazdaság kérdéseit a legalapossabban ismerik. Már látom, milyen sok tennivaló lesz a kongresszus után. Talán még, ha a vezetés színvonalának emelésére, a párt ellenőrző, irányító munkájának tökéletesítésére, az ideológiai képzés javítására utalok. Ezeket a feladatokat az eddiginél alaposabb elméleti felkészültséggel, a kommunista és a pártönkivüliek alkotó segítségével kell megoldanunk.

Balogh József, a MAV Gépjavító Üzem szegedi műhelyének dolgozója a következőképpen nyilatkozott:

Megtiszteltetésnek veszem, hogy részt vehetek a X. pártkongresszus tanácskozásán. Jóleső érzés személyesen is meggyőződni arról, hogy a kongresszusi küldöttek milyen felelősséggel tesznek eleget annak a megbízatásnak, mellyel a megyei párttervezlet megbízta őket. Megtalálhatjuk a küldöttek között országunk minden dolgozó rétegének képviselőit. Számomra az a megnyugtató, hogy a vitában felszólalók őszintén, nyíltan be-

szélnek. A testvérpártok képviselői gratulálnak eredményeinkhez, politikai és gazdasági irányvonalunk következetes végrehajtásához. Ebből is látszik, hogy nemcsak az országon belül, hanem határainkon túl is megnőtt pártunk tekintélye.

— Az elhangzott referátumok meggyőzőek arról, hogy a párt- és az állami vezetők ismerik a munkások kollektívák mindennapos problémáit, s a határozatok meghozatalakor figyelembe is veszik. Az egyszemélyi vezetést rosszul értelmezőknek ajánlom Biszku Béla elvtárs referátumának beható tanulmányozását.

Kónya Sándorné, a Kenderfonó- és Szővőipari Vállalat pártbizottságának titkára eképpen summázta mondanivalóját.

— A kongresszusi küldöttek felszólalásaiból kitűnt, hogy a termelés hatékonyságának növekedésével kapcsolatos bér-gazdálkodási problémák valamennyi nagyvállalatot foglalkoztatnak. A vitában többször elgondolkoztam, hogy talán nem mindig jó az általánosítás, mert homályossá teszi az értelmezést. Az a helyes, ha nyíltan és bátran fogalmazunk. Nagyon tetszett például Pap János, dr. Vámos Erzsébet, Keres Emil és az özi hengerész felszólalása. Természetesen nagy örömmel szolgált Fock Jenő elvtárs nagyon reális referátuma a gazdálkodás tapasztalatairól és Gáspár Sándor elvtárs megállapításai az üzemi demokráciáról. Úgy érzem, hogy a kongresszus valóban munkáértkezelte, a beszámoló és a hozzájuk kapcsolódó hozzászólások reális értékelést adnak a legutóbbi kongresszus óta eltelt időszakról.

Polák Zoltánnak, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat igazgatójának ez a véleménye:

Kommunista számára a legnagyobb megbecsülést jelenti, ha részt vehet a párt legfelső fórumának munkájában. Ez a jól végzett munka magas fokú elismerése, de egyben forrása kell legyen a magasabb szinten végzendő munkának. A kongresszus küldöttei nagy figyelemmel kísérik a párt vezetőinek beszámolóját és a hozzászólásokat. Nem akarnak elszalasztani egyetlen olyan mondatot, gondolatot sem, amely segítséget nyújthat munkájuk javításához, az adott területen levő problémák megoldásához.

— Így vagyunk ezzel mi, Csongrád megyei küldöttek is, engem természetesen a gazdasági munkával kapcsolatos kérdések érdekelnek legjobban. A kongresszus útmutatásai arra ösztönöznek, hogy az eddiginél is nagyobb erőfeszítéseket tegyünk a termelékenység növeléséért. El is határoztam, hogy a kongresszusról visszatérve e cél érdekében megragadok minden lehetőséget. Munkatársaimmal felkeressük például az MTESZ Csongrád megyei szervezetét, a Szegedi Élelmiszeripari Főiskolát, hogy segítsenek megoldani a ma még jelentős kézi munkaerőt kívánó fűszerpaprika-csipedés és hagymatisztítás gépesítését. Az említett intézményekben meglevő szellemi kapacitás — megítélesem szerint — képes hatékony eredmények elérésére.

— Ösztönzést kaptam ezen a kongresszuson arra is, hogy a munkafegyelem megszilárdítása érdekében további intézkedéseket tegyünk. Hiszen ezt kívánja a közérdek.

— Hosszan lehetne még sorolni azokat a gondolatokat, amelyek a kongresszuson folyó vita során bennem is érlelődnek. Ezek megvalósítását a kongresszus utáni sürgős teendőim között tartom számon.

F. N. I.